

9. Борисова Е.М. Проект на уроках немецкого языка / Е.М. Борисова // Иностр. языки в школе. – 1998. – № 2. – С. 27-31.
10. Венедиктова С.Л. Проектная деятельность учащихся на уроках немецкого языка / С.Л. Венедиктова 36;
11. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка / Е.С. Полат // Иностр. языки в школе. – 2000. – № 2. – С. 3-10.
12. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка / Е.С. Полат // Иностр. языки в школе. – 2000. – № 3. – С. 3-9.
13. Чечель И. Метод проектов или попытка избавить учителя от обязанности всезнающего оракула / И. Чечель // Директор школы. – 1998. – № 3. – С. 11-16.
14. Чечель И. Метод проектов: субъективная и объективная оценка результатов / И. Чечель // Директор школы. – 1998. – № 4. – С. 3-10.
15. Мильруд Р.П. Методология и развитие методики обучения иностранным языкам / Р.П. Мильруд // Иностр. языки в школе. – 1995. – № 5. – С. 13-18.

ӘОЖ 81

<https://doi.org/10.53355/y5868-2954-7696-e>

АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУ ҮДЕРІСІНДЕГІ ИНТЕРНЕТ РЕСУРСТАР МЕН ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ПАЙДАЛАНУ МҮМКІНДІКТЕРІ

Бурхан А.

«Шетел тілдері және аударма ісі» мамандығының ШТҚ231 топ білімгері
І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Талдықорған қ.

E-mail: a.burhan@zu.edu.kz

Шет тілдерін оқытуда қолданылатын мультимедиялық және цифрлық технологияларды қолданудың қалыптасқан тәжірибесіне әдістемелік еңбектерге сүйене отырып, жалпы білім беретін мектептің сынып оқушыларына ағылшын тілін оқытуда интернет ресурстар мен технологияларды қолданудың мүмкіндіктері мен қажеттіліктері талданады. Ағылшын тілін оқыту процесінде Интернет-технологияларды енгізу қажеттілігі негізделеді, бұған білім беру саласындағы жаңа бағдарламалар дәлел бола алады. Мұның бәрі жаһандық желінің технологияларын ағылшын тілін үйренудің негізгі мақсаты ретінде шет тіліндегі коммуникативті құзіреттілікті дамыту құралы ретінде қарастыруға болады деген тұжырым жасалады.

Тірек сөздер: интернет ресурстар мен технологиялар, ақпараттандыру үдерісі, мәтіндік редактор, ақпараттық технологиялар, компьютерлік технология, қарым-қатынас құралы, цифрлық технологияларды қолдану.

На основе имеющегося опыта использования мультимедийных и цифровых технологий в обучении иностранным языкам анализируются возможности и потребности использования интернет-ресурсов и технологий в обучении английскому языку учащихся средних школ. Обоснована необходимость внедрения интернет-технологий в процесс обучения английскому языку, о чем свидетельствуют новые программы в сфере образования. Все это говорит о том, что технологии глобальной сети можно рассматривать как инструмент развития коммуникативной компетенции на иностранном языке как основной цели изучения английского языка.

Ключевые слова: Интернет-ресурсы и технологии, процесс информатизации, текстовый редактор, информационные технологии, компьютерные технологии, средства связи, использование цифровых технологий.

Based on the existing experience of using multimedia and digital technologies in foreign language teaching, the opportunities and needs for the use of Internet resources and technologies in teaching English to secondary school students are analyzed. The need for the introduction of Internet technologies in the process of teaching English is justified, as evidenced by the new programs in the field of education. All this suggests that the technology of the global network can be considered as a tool for the development of communicative competence in a foreign language as the main goal of learning English.

Key words: *Internet resources and technologies, informatization process, text editor, information technology, computer technology, means of communication, use of digital technologies.*

Интернет технологияларын оқу қызметіне енгізу соңғы онжылдықтарда болып жатқан қоғамдық қатынастардың барлық салаларында жаһандық үрдіске айналып, қайта құру процесінде пайда болды. 20 ғасырдың екінші жартысында басталған және осы уақытқа дейін жалғасып келе жатқан жаһандану нәтижесінде мәдениетаралық байланыстарды ақпараттандыру және кеңейту процестері өзектілігі артты, қызығушылық тудырды. Олар бұл мәселенің маңызды болуына және нәтижесінде сандық ақпараттың кең таралуына, оны сақтау және алыс қашықтыққа беру қажеттілігіне, халықаралық деңгейде алмасуға әкелді. Осыған байланысты қазіргі уақытта ақпараттық және коммуникациялық технологиялар, атап айтқанда Интернет технологиялары жан-жақты таратылуда. Қоғамда болып жатқан өзгерістер білім беру саласында, оның ішінде ағылшын тілі бойынша оқу қызметінде де көрініс табады, бұл орта мектепте ағылшын тілін неғұрлым тиімді оқыту проблемасын шешу үшін оқытудың жаңа әдістерін, технологиялары мен құралдарын әзірлеуден көрінеді.

Оқыту құралы ретінде кез-келген саладағы соңғы жаңалықтардан бастап, барлық тілдердегі және барлық жанрдағы әдебиеттерге, онлайн сөздіктерге, анықтамалықтарға, энциклопедияларға дейін әр түрлі ақпараттың бай көзі болып табылады. Мәтіндік ақпараттан басқа, желіде аудио жазбаларды тыңдауға, бейнелер мен иллюстрацияларды көруге мүмкіндік беретін көптеген мультимедиялық ресурстар бар. Сонымен қатар, Интернет - мәтіндік және дауыстық бағдарламалар арқылы сөйлесуге, мәдениеттер диалогын құруға, ауызша сөйлеу дағдылары мен біліктерін дамытуға мүмкіндік беретін мәдениетаралық байланысты ұйымдастырудың бір құралы болып табылады.

Оқу процесіне Интернет-технологияларды енгізу қажеттілігін барлығы да мойындайды, бұған білім беру саласындағы жаңа бағдарламалар дәлел бола алады. Мұның бәрі жаһандық желінің технологияларын ағылшын тілін үйренудің негізгі мақсаты ретінде шет тіліндегі коммуникативті құзіреттілікті дамыту құралы ретінде қарастыруға болады деп болжайды. Бұл көзқарасты танымал ресейлік және шетелдік әдіскерлер ұстанады, олардың ішінде Полат, С.В.Титова, М.Ю.Бухаркина, Г.Дудни секілді ғалымдар, олардың жұмыстары теориялық негізі болды. Ағылшын тілін оқытудың тиімділігін арттыру мәселесі қазіргі кезде өзекті екені баршамызға аян. Бұл мәселе қазіргі әлем қоғамдық қатынастардың барлық салаларында, демек, білім беру саласында тез дамып келе жатқан жаңару процестерімен сипатталады. Бірнеше ондаған жылдар бойы, басқалармен қатар, ақпараттандыру және жаһандану тәрізді екі ауқымды жаһандық үрдіс байқалуда. Ақпараттандыру саясатта, экономикада, білім мен мәдениетте негізгі стратегиялық ресурсқа айналатын, елдердің ғылыми-техникалық дамуының маңызды факторы болып табылатын индустриялық қоғамнан ақпараттық қоғамға көшу болып табылады.

Ақпараттандыру процесінде ақпараттың қағаз тасымалдаушылары үлкен көлемде цифрлық тасымалдаушылармен алмастырылады, соның салдарынан ғылымның, техника мен технологияның барлық салаларының автоматтандырылуы, қоғамның кәсіби құрылымының өзгеруі, адамның еңбекке деген көзқарасы, білім берудің әлемдік жүйеге ақпараттық интеграциясы байқалады [1:4]. Сандық ақпаратты таратудың және оны алмасудың негізгі құралы - Интернет. Жаһандану, өз кезегінде, ақпарат алмасу

мүмкіндіктерінің кеңеюімен сипатталады, оның ішінде халықаралық деңгейде. Мемлекетіміз әлемдік ақпараттық кеңістікке интеграциялануда. Осыған байланысты тәжірибе алмасу, жүйелі мәдениетаралық өзара іс-қимыл үлкен маңызға ие болады [1: 37]. Халықаралық байланыстарды орнату үшін негізгі алаңдардың бірі (қашықтан режимде) Интернет орта болып табылады. Мұның бәрі қоғамдағы Интернет-технологиялар рөлінің артуын түсіндіреді, демек, әлеуметтік тенденциялардың әсерінен ақпараттандыру процестері жүретін Білім беру жүйесінде білім беру жүйелерін жаһандық интеграциялауға деген ұмтылыс байқалады. Осыған байланысты оқушылардың оқу бағдарламаларын меңгеру нәтижелеріне жаңа талаптар қойылауда [2: 56].

Жалпы мәліметтер бойынша, қазіргі мектептің түлегі кем дегенде бір шет тілін және заманауи ақпараттық және телекоммуникациялық технологияларды меңгерген мәдениаралық қарым-қатынастың белсенді қатысушысы болуы керек [3]. Ол тәуелсіз сыни ойлау, қиындықтарды ұтымды жеңудің жолдарын іздей білу сияқты қасиеттерге ие болуға тиіс. Және де шығармашылық ойлап, стандартты емес өмірлік жағдайларға икемді бейімделіп қана қоймай, әртүрлі әлеуметтік топтардағы адамдармен байланыс табуы да керек. Интернет-технологиялар ұлттық білім беру жүйесінің әлемдік қоғамдастық инфрақұрылымына интеграциялануына ықпал етеді.

Әр түрлі аймақтардағы оқушылардың бірлескен жобаларын ұйымдастыру, мұғалімдер мен ғалымдардың тәжірибе алмасуы барған сайын маңызды бола түсуде. Ғаламдық желі әртүрлі елдердің ақпараттық орталықтарында ақпаратқа қол жеткізуге мүмкіндік береді, бұл өз бетінше білім алу мүмкіндіктерін кеңейтеді. Бұл жағдайда оқушылардың, мұғалімнің және білім беру ортасының өзара әрекеттесу формалары өзгереді. Білім беруді ақпараттандыру дәстүрлі оқыту технологияларын неғұрлым тиімді ақпараттық технологияларға ауыстыру арқылы білім беру мазмұнының сапасын арттыруға бағытталған. Білім беру процесіне жаңа ақпараттық технологияларды енгізудің маңыздылығын мемлекет те түсінеді.

Мемлекет те оқу үдерісіне жаңа ақпараттық технологияларды енгізудің маңыздылығын түсінеді. 1990 жылдардың соңынан бастап Ғылыми білім беру Интернет-ресурстарына талдау және жүйелеу, педагогтар мен оқушыларды олармен жұмыс істеуге оқыту жүргізілуде. Білім салалары бойынша тақырыптық ресурстар бар. Онда әр түрлі мақсаттағы ондаған мың білім беру ресурстары, оның ішінде педагогика мен әдістеменің өзекті мәселелері бойынша материалдар, мақалалар, диссертациялардың авторефераттары, монографиялар, оқулықтар алғаш рет жүйеленді. Көптеген сайттар оқыту мен тәрбиелеудің жеке мәселелеріне қатысты. Білім беру сегментінің Интернет-ресурстарының өзара іс-қимылын ұйымдастыру перспективалы бағыт болып табылады. Мұнда гипермәтіндік іздеу, «тектер бұлты», білім беру әлеуметтік желілері сияқты заманауи Интернет-технологияларды қолдану үлкен маңызға ие [4: 16].

Білім беруді жаңғырту жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды зерделей отырып, Мемлекет білім беру процесіне Интернет технологияларды енгізуді маңызды деп санайды, бірақ соған қарамастан тұтас электрондық білім беру ортасы білім беру сапасын арттыру факторы ретінде қазіргі уақытта құрылған жоқ. Бұл оқу қызметіне ақпараттық технологияларды енгізумен байланысты проблемалардың бар екендігін көрсетеді. Олардың бірі-психологиялық мәселе: қоғамның, демек мұғалімдердің интернетті белсенді пайдалануға дайын еместігі, компьютерлік сауатсыздық деп аталады.

Интернет пен компьютерлердің танымалдылығының артуымен жаңа цифрлық технологияларға теріс қатынасты сипаттау үшін «технофобия» термині пайда болады. Бұл ақпараттық мәдениеттің төмен деңгейімен, демек, ақпараттың төмен қажеттілігімен түсіндіріледі. Интернет-технологияларды оқу процесіне енгізу үшін сапалы жаңа әдістерді, бағдарламаларды әзірлеу, интернетті танымал ету үшін мұғалімдермен жұмыс істеу қажет. Көптеген мұғалімдер өздерінің компьютерлік сауатсыздығына сенімді, бірақ Г.Дудни мен Н.Хоклидің пікірінше, олардың көпшілігі, кем дегенде, интернетте ақпарат іздеу,

элеуметтік желілерде жұмыс істеу, форумдарда сөйлесу, негізгі мәтіндік редакторда теру сияқты негізгі дағдыларға ие.

Тәжірибе көрсеткендей, бұл оқушылармен интернетте жұмыс ұйымдастыру үшін жеткілікті [5: 236-241]. Сонымен қатар, қазіргі балалар үшін сабақта компьютерді пайдалану - бұл үйреншікті ортаға түсудің бір тәсілі, бұл сабақта көптеген техникалық қиындықтарды жояды. Тағы бір проблема бар: оқу процесін техникалық жабдықтаудың жеткіліксіздігі. Бүгінгі таңда іс жүзінде әр мектеп Интернетке қол жетімді компьютерлермен жабдықталған болса да, олар көбінесе информатика сабақтарында қолданылады.

Мектептегі бір компьютерлік сынып, әдетте, ағылшын тілінде оқушылармен Интернетті пайдалану үшін жеткіліксіз. Қажетті уақытта компьютерлік сыныпқа қол жеткізу үшін мұғалімдерге алдын-ала белгілі бір кезеңге компьютерлерді пайдаланудың жалпы кестесін құру ұсынылады. Шығу жолы жобалық қызметті ұйымдастыру үшін компьютерлік сыныпты пайдалану, басқа елдердің оқушыларымен мектеп оқушыларының қарым-қатынасы болуы мүмкін, бұл Интернетке тұрақты негізде қол жеткізуді қажет етпейді. Білім беруді дамытудың мақсатты бағдарламасына сәйкес жаңа ақпараттық технологияларды, жаңа ұрпақтың электрондық білім беру ресурстарын әзірлеу және енгізу бірінші кезектегі міндет болып табылады [6]. 1990 жылдардың аяғынан бастап ғылыми-білім беру интернет-ресурстарын талдау және жүйелеу, оқытушылар мен оқушыларды жұмыс істеуге үйрету жұмыстары жүргізілуде.

Бұл ақпараттық мәдениет деңгейінің төмендігінен, демек, ақпараттық қажеттіліктің төмендігінен. Интернет-технологияларды оқу үдерісіне енгізу үшін сапалы жаңа әдістерді, бағдарламаларды әзірлеу, интернетті танымал ету бойынша мұғалімдермен жұмыс жасау қажет. Көптеген мұғалімдер өздерінің компьютерлік сауатсыздығына сенімді, бірақ, Г.Дудни мен Н.Хоклидің айтуынша, олардың көпшілігі интернетте шарлау және ақпарат іздеу, элеуметтік желілерде жұмыс істеу, форумдарда қарым-қатынас жасау, негізгі мәтіндік редакторда теру т.б. іс-әрекеттермен шектеледі. Тәжірибе көрсеткендей, бұл оқушылармен Интернетте жұмысты ұйымдастыру үшін жеткілікті болып табылады [5: 236-241]. Сонымен қатар, қазіргі заманғы балалар үшін компьютерді сабақта пайдалану олардың таныс ортаға ену жолдарының бірі болып табылады, бұл сабақтағы көптеген техникалық қиындықтарды жояды.

Ағылшын тілі сабағында оқушылармен интернетті пайдалану үшін мектептегі бір компьютер сыныбы әдетте жеткіліксіз. Компьютерлік сыныпқа қажетті уақытта қол жеткізу үшін мұғалімдерге белгілі бір мерзімге компьютерді пайдаланудың жалпы кестесін алдын ала жасау ұсынылады. Шығудың жолы жобалық іс-шараларды ұйымдастыру, мектеп оқушылары мен басқа елдердің оқушылары арасындағы байланыс үшін компьютерлік сыныпты пайдалану болуы мүмкін, ол тұрақты негізде Интернетке қосылуды қажет етпейді. Екінші жағынан, туындаған кедергілерге қарамастан, жаңа технологиялар мектептердегі оқу процесіне үздіксіз енгізілуде.

Мемлекеттік білім беру стандарты білім беру нәтижелерін өлшеу, бақылау және бағалау кезінде мектепте оқу процесін оқу, сабақтан тыс, ғылыми-зерттеу және Жобалық іс-әрекетте ұйымдастыру үшін қажет техникалық және бағдарламалық құралдардың минималды жиынтығын белгілейді. Компьютерлік желі жабдығы, интернет модемі, мультимедиа проекторы немесе интерактивті тақта, принтер, цифрлық бейнекамера, сканер, микрофон ең аз техникалық құралдар болып табылады. Мәтіндік, графикалық редактор, презентацияларды дайындау редакторы, бейне, дыбыс редакторы, оқу пәндері бойынша виртуалды зертханалар, бағдарламалық құралдар болып табылады. Білім беру мекемелері өздерінің электрондық білім беру орталарын жасайды, онда оқу процесіне қатысушылар байланысады, үй тапсырмалары, бақылау және шығармашылық жұмыстардың нәтижелері электронды күнделіктер мен журналдарда орналастырылады.

Интерактивті тақталармен немесе проекторлармен, мұғалімнің компьютерімен жабдықталған ағылшын кабинеттерінің саны артып келеді. Көптеген заманауи оқу

материалдарында тапсырмалары бар компакт-дискілер, соның ішінде Интернет желісін пайдаланатындар, электронды түрде мұғалімдерге арналған материалдар, желінің білім беру ресурстарына сілтемелер бар. Білім беру стандартына сәйкес оқу процесінің ақпараттық жабдықталуы:

- жеке тәрбие жоспарларын жүзеге асыруға;
- оқушылар, олардың өз бетінше оқу әрекетін жүзеге асыруға;
- Интернеттің ақпараттық ресурстарына қолжетімділікті қамтамасыз етуге;
- Интернеттегі коммуникацияларға;
- мәтіндік редактордың көмегімен мәтінді өңдеу; ақпаратты цифрлық ортаға беру, кескіндер мен дыбыстарды басып шығару, жазу және өңдеуге;
- хабар тарату (подкастинг), хабарламалар бойынша топтық жұмыс (wiki);
- виртуалды жинақтарды, зертханаларды пайдалана отырып, оқушыларды ғылыми-зерттеу іс-әрекетіне қосуға мүмкіндік береді [3].

Мұғалімдердің өздеріне келсек, оқыту жүйесін жетілдірудің маңыздылығын көпшілік түсінеді, оқытудағы жаңа тәсілдер жасалып, жаңа педагогикалық технологиялар қолданылуда. Зерттеушілердің пікірінше, уақыт өте келе, Интернет басқа оқу құралдарының арасында берік орын алады. Қашықтықтан білім беру ғылыми мектебінің негізін қалаушы, профессор Е.С. Полаттың пікірінше, қазіргі кезде қолданылып жатқан жаңа педагогикалық технологияларды жаңа ақпараттық технологияларсыз елестету мүмкін емес. [7: 181]. Соңғысы тек жаңа техникалық құралдарды ғана емес, сонымен қатар оқытудың жаңа формалары мен әдістерін, оқу процесіне жаңа көзқарасты қамтиды, ақпаратты алу мен өңдеудің кең ауқымын, құралдарын, әдістерін ашады және ақпарат пен мектеп оқушыларының коммуникациялық құзыреттілігіне, білімдерінің қалыптасуына ықпал етеді. Олар балалардың қабілеттерін, олардың оқу деңгейін, қызығушылықтарын ескере отырып, оқытудың оқушыға бағытталған тәсілін жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Ағылшын тілін оқыту процесінде Интернет-ресурстар мен технологиялардың мүмкіндіктері үлкен екендігімен және Интернет-технологияны сауатты пайдалану оқу процесін оңтайландыруға ықпал ететіндігімен келіспеу қиын. Бұл бірқатар факторларға байланысты.

Ағылшын тілі-бұл халықаралық тіл, сондықтан ол негізгі қарым-қатынас тілдерінің бірі ретінде қолданылады Интернет, сонымен қатар көптеген компьютерлік бағдарламаларды жазуға арналған Интернет-әртүрлі мекемелер мен ұйымдардың, сондай-ақ жеке тұлғалардың пайдаланушыларын біріктіретін ғаламдық желі болып табылады [8]. Интернет-ресурстар мен технологиялардың кез-келген түрін ағылшын тілінде оқу процесінде қолдануға болады. Ғаламдық желі оқушылар мен мұғалімдерге қажетті кез-келген ақпаратты алуға жағдай жасайды: елтану материалы, жаңалықтар, газеттер мен журналдардан мақалалар, әдебиеттер, жобалық қызметтегі проблемалар туралы ақпарат және т.б. желіде өткізілетін тестілеуге, викториналарға, конкурстарға, олимпиадаларға қатысуға, басқа елдердің құрдастарымен хат алмасуға, форумдарға, бейнеконференцияларға және т. б. қатысуға мүмкіндік береді.

Қолданыстағы Интернет-технологиялар ақпаратты тек мәтін түрінде ғана емес, сонымен қатар гипермәтін, дыбыс, бейне түрінде де ұсына алады. Тақырыптардың әртүрлілігін, оқушылардың қызмет түрлерін өзгертеді, бейнелілігін арттырады, ынталандырады. Мультимедиялық құралдар оқушылардың қызығушылықтары мен мүмкіндіктеріне негізделген оқытуды дараландыруға мүмкіндік береді. Оқушылар мультимедиялық жобаларды оңай орындайды. Ғалым Достовалованың айтуынша, мультимедиа оқушының ішкі ой жүйесінің реакцияларын қоса отырып, материалды қабылдауға және есте сақтауға ықпал ететін психологиялық жағдай жасайды [9:14]. Мысалы, қорытынды жасау немесе тапсырманы беру, сондай-ақ сәтті немесе сәтсіз, әр сабақта оқушыларды белгілі бір жұмыс түріне бейімдеп, жалпы көңіл-күйді анықтай отырып, қандай да бір дыбыспен немесе кескінмен бірге әрекет жасау арқылы жүруі

мүмкін. Ағылшын тілінің жаһандық таралуы, мұғалімдердің интернет кеңістігін игеру процесіне белсенді қатысуы мұғалімдерге шет тілдерін оқытуға арналған жаңа материалдарды ұсынатын оқу ресурстық базаларын құруға әкелді.

Мұғалімдер қолданыстағы оқу сайттарын пайдаланып қана қоймай, сонымен қатар оқушылардың қажеттіліктеріне бейімделген өз сайттарын құра алады. Екінші жағынан, ана тілінде сөйлейтіндер жасаған көптеген шынайы ресурстар бар. Олар тілдік ортада болуға, қазіргі шет тіліндегі сөйлеу үлгілерін оқуға, көруге және естуге және оларды сөйлеуді үйрену процесінде қолдануға мүмкіндік береді. Сонымен, Интернетті пайдалану сөйлеу дағдыларын дамытуға ықпал етеді: хаттар (электрондық поштамен, чаттармен хат алмасу, желі материалдарымен жеке жаттығулар жасау, вики және блог қызметтерін қолдана отырып жобаларды орындау); оқулар (ақпараттық сайттардың мазмұнымен танысу, хабарламаларды оқу); тыңдалым (аудио/бейнематериалдарды тыңдау және қарау, Skype бағдарламасы арқылы әңгімелесушінің сөзін тыңдау); айтылым («Skype» бағдарламасы арқылы тілдесу, интернет желісінен алынған ақпаратқа негізделген екінші мәтіндерді оқу). Яғни, ағылшын тілінде коммуникативтік құзыреттілікті толыққанды қалыптастыруға ықпал етеді.

Интернет-технологиялар мәдениетаралық қарым-қатынас үшін кең мүмкіндіктер ұсынады. Оларға электрондық пошта, блогтар, форумдар, чаттар, интернет-конференциялар арқылы ауызша және жазбаша байланыс кіреді [7:188]. Бұл көптеген жаңа фактілерді білуге, сұрақтар қоюға және оларға тез жауап алуға мүмкіндік береді. Интернеттің көмегімен адамның мәдени, гуманитарлық көкжиегін кеңейту тез жүреді. Ағылшын тілін оқыту үдерісінде интернет ресурстары мен технологияларының мүмкіндіктері зор және интернет-технологияларды дұрыс пайдалану арқылы оқу үдерісін оңтайландыруға ықпал ететінімен келіспеу қиын. Бұл бірқатар факторларға байланысты. Ағылшын тілі халықаралық тіл болып табылады, сондықтан ол Интернеттегі қарым-қатынастың негізгі тілдерінің бірі ретінде, сонымен қатар көптеген компьютерлік бағдарламаларды жазу үшін қолданылады. Интернет – әртүрлі мекемелер мен ұйымдардың, сондай-ақ жеке тұлғалардың пайдаланушыларын біріктіретін ғаламдық желі. Интернет бүкіл әлемде таралған және 3,2 миллиард қолданушыға ие.

ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Абалуев Р.Н., Астафьева Н.Г. Интернет-технологии в образовании: учебно-методическое пособие. Тамбов: Изд-во ТГТУ, 2002. - 114 с. 8.
2. Головкин Е.А. Инфокоммуникационные технологии как средство моделирования социокультурного пространства изучения иностранного языка. // Иностранные языки в школе - № 8. - 2011. - С 56-57.
3. Филатова А.В. Оптимизация преподавания иностранных языков посредством блог-технологий для студентов языковых специальностей вузов: дисс.канд.пед.наук. - М., 2009. – 95 с.
4. Вережкина-Рахальская Ю.Н. Методика использования Интернетресурсов в формировании коммуникативной компетенции студентов специализированных вузов на материале общественно-политической тематики: автореф. дисс. ... канд. педог. наук. - М.: Российская академия образования, 2007. – 170 с.
5. Dudeney G., Hockly N. How to teach English with technology. Pearson Education Limited, 2008. - 292 с.
6. Электронный ресурс. Федеральный государственный образовательный стандарт среднего (полного) общего образования.//Официальный ресурс Министерства образования и науки Российской Федерации. - 2011-2016.
7. Полат Е.С., Бухаркина М.Ю. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования . – М.: Издательский центр "Академия", 2007, - 271 с. The size of the World Wide Web: сайт Maurice de Kunder. – 2006.
8. [Электронный ресурс]. URL: <http://www.worldwidewebsize.com/> (дата обращения: 02.05.16).

9. Достовалова Е.В. Образовательные Интернет-ресурсы России. Красноярск: Изд-во Сибирского федер. унив-та, - 2010.-121 с.

УДК 378.24

<https://doi.org/10.53355/t0403-2694-3185-v>

**ПОДГОТОВКА УЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА К ПРИМЕНЕНИЮ МЕТОДА
НАГЛЯДНОГО МОДЕЛИРОВАНИЯ В КОРРЕКЦИОННО-РАЗВИВАЮЩЕМ
ОБУЧЕНИИ С ДЕТЬМИ МЛАДШЕ-ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С ОБЩИМ
НЕДОРАЗВИТИЕМ РЕЧИ**

Галиева А. Н., к.ф.н., и.о. ассоциированный профессор (доцент),
Керімбекова Ж. К., магистрант 1 курса специальности «Специальная педагогика»
Жетысуский университет имени И. Жансугурова. Талдыкорган

E-mail: nurai_gali@mail.ru, zhanelkerimbekova@mail.ru

В статье рассматривается метод наглядного моделирования в обучении детей младше-школьного возраста с общим недоразвитием речи, а также особенности подготовки учителя-логопеда к его применению. Выделяются специальные блоки обучения будущих учителей-логопедов, а также приведены цели и задачи. Определены особенности отбора направленного на профессиональную подготовку будущих логопедов к работе с детьми с общим недоразвитием речи. Особое внимание уделяется формированию компетенций учителя-логопеда в процессе коррекционной работы с детьми.

Ключевые слова: *общее недоразвитие речи, речевые нарушения, образование, коррекционно-развивающее обучение, подготовка учителя-логопеда, наглядное моделирование.*

Мақалада жалпы сөйлеу тілі дамымаған бастауыш мектеп жасындағы балаларды оқытудағы визуалды модельдеу әдісі, сонымен қатар оны қолдануға логопед дайындаудың ерекшеліктері қарастырылған. Болашақ логопедтерді дайындауға арналған арнайы блоктар, сонымен қатар мақсаттар мен міндеттер бөлектелген. Болашақ логопедтерді жалпы сөйлеу тілі дамымаған балалармен жұмыс істеуге кәсіби даярлауға бағытталған іріктеудің ерекшеліктері анықталды. Балалармен түзету жұмысы процесінде логопедтің құзыреттілігін қалыптастыруға ерекше көңіл бөлінеді

Тірек сөздер: *сөйлеудің жалпы дамымауы, сөйлеу бұзылыстары, білім беру, түзету және дамыту жаттығулары, логопедті оқыту, визуалды модельдеу.*

The article discusses the method of visual modeling in teaching children of primary school age with general speech underdevelopment, as well as the peculiarities of training a speech therapist for its use. Special blocks for training future speech therapists are highlighted, as well as goals and objectives. The features of the selection aimed at the professional training of future speech therapists to work with children with general speech underdevelopment have been determined. Particular attention is paid to the formation of the competence of a speech therapist in the process of correctional work with children.

Keywords: *general speech underdevelopment, speech disorders, education, correctional and developmental training, training of a speech therapist, visual modeling.*

В настоящее время между общим нормативным содержанием образования младших школьников и их индивидуальными возможностями выявляются большие противоречия. Дети, имеющие нарушения речи имеют значительные трудности в усвоении общеобразовательной программы обучения. В особенности такие трудности испытывают